

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Ancyranvm Concilivm, Tempore Silvestri Papae I. Celebratvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

ANNO
CHRISTI
314

qui impræsentiarum agunt, atque diuturnis diebus interpellare non desinunt, audientibus, & coram assistentibus apparere & intimari possit, frustra eos Cæciliano Episcopo invidiam comparare, atque aduersus eum violenter insurgere voluisse. Ita enim fiet, vt ommissis, sicut oportet, eiusmodi contentionibus, populus sine dissensione aliqua religioni propriæ cum debita veneratione deferuiat.

ANCYRANVM CONCILIVM,
TEMPORE b SILVESTRI PAPÆ I.
CELEBRATVM.

Probatum a Leone IV. d. 20. c. de libellis.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΚΥΡΑ ΣΥΝΕΛΘΟΝΤΩΝ
μακαρίων πατέρων ὁμοῦν ἁγίων πατέρων μὲν εἰσι τ' εἰς Νικαίαν
ἐκτεθέντων κανόνων, διὰ τὴν αἰτίαν ἣν διὰ τὴν
οἰκουμένης συνόδου αὐθεντικῶν.

REGVLÆ SANCTORVM PATRV M, QVI
Ancyra conuenerunt: quæ quidem Canonibus Nicanis priores sunt,
sed propter Oecumenicæ Synodi auctoritatem postponuntur.

GENTIANO HERVETO INTERPRETE.

a.

i.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥΣ τοὺς
ἐπιθύσαντας, εἴτα ἐπαναπα-
λαίσαντας, μήτε ἐκ μεθόδου τινός,
ἀλλ' ἕξ ἀληθείας, μήτε πρὸς κατα-
σκευάσαντας ἢ ἐπιτιμώσαντας καὶ
πέισσαντας, ἵνα διδάξωσι μὲν βασιλεῦσι
ἰσοβάλλεως, ταύτας ἢ τῶν δοκῶν ἢ
τῶν γήμων πρὸς ἀλλήλους· τοῦτοις ἐ-
δόξε τῆς μὲν ἑκείνης τῆς καὶ τῶν κατέ-
δραν μετέχον, προσφέρειν δὲ αὐ-
τοῦν, ἢ ὁμιλεῖν, ἢ ὅλως λειτουργεῖν
πρὸς ἱερατικῶν λειτουργῶν, μὴ
ἄλλοι.

Concil. Tom. 2.

PRESBYTEROS, qui sa-
crificarunt, deinde contra
reluctati sunt, non fraudulenter
& infidiose, sed vere, nec hoc
prius machinati sunt, nec con-
sulto ac de industria id fecerunt,
& persuaferunt, vt tormentis sub-
iici viderentur, cum ea specie &
opinionē tantum inferrentur: vi-
sum est eos cathedræ quidem hon-
oris esse participes, non licere
autem ipsis offerre, seu sermo-
nem conferre, vel omnino sa-
cerdotale aliquod munus obi-
re.

F ij

II.

Diaconos similiter qui sacrificarunt, postea autem reluctati sunt, alium quidem honorem habere, ipsos autem ab omni sacerdotali ministerio cessare, & panem vel calicem offerendi, vel predicandi: sed si ex Episcopis aliqui in iis vel afflictionem aliquam, vel humilitatem ac mansuetudinem viderint, & aliquid amplius dare vel offerre voluerint, in eorum potestate id esse.

III.

Eos, qui fugientes comprehensi sunt, vel sunt a suis traditi, vel suis alioqui facultatibus priuati, vel tormenta perpassi, vel in carcerem coniecti sunt, clamantes se esse Christianos, & diuulsi ac distracti sunt, vel iis qui vim afferebant thus in manus immittentibus, vel cibo aliquo per necessitatem suscepto, se tamen esse Christianos perpetuo fatentes, & eius quod accidit dolorem & amictu, & habitu, & vitæ humilitate præ se ferentes, a communione non arceri. Sin autem etiam ab aliquo sunt prohibiti, maioris cautionis gratia, vel etiam propter aliquorum ignorantiam, statim admittantur. Hoc autem similiter in clericis & aliis laicis. Hoc quoque est examinatum, an possint etiam laici, qui in eadem necessitatem inciderunt, ad ordinem promoueri. Visum est ergo, & eos, vt qui nihil peccassent, si etiam precedens eorum vitæ instituendæ ratio re-
cta inueniatur, promoueri.

IV.

De iis qui vi sacrificarunt, &

β.

Διακόνους ὁμοίως θύσαντας, μὴ ἢ πάντα ἀναπαλαίσαντας, τὴν μὲν ἄλλω ἱερῶν ἔχον, πεπαύσασθαι δὲ αὐτοῦ πάσις τῆς ἱερέως λειτουργίας, τῆς τε τῶ ἄρτον ἢ ποτήριον ἀναφέρειν, ἢ κηρύσσειν· εἰ μὲν ποιεῖν τῶν ὑποκρίσεων τούτοις σιωπῶσιν κέμα-
τόν ἵνα ἢ ταπεινώσιν προσοπίσθαι, καὶ ἐθέλοισιν πλεόν τι δίδοναι ἢ ἀφαι-
ρεῖν, ἐπ' αὐτοῖς εἶναι τὴν ἔξοσίνου.

γ.

Τοὺς φεύγοντας καὶ συλληφθέν-
τας, ἢ ὑπὸ οἰκείων παραδοθέντας, ἢ ἄλλως τὰ ὑπαρξόντα ἀφαιρεθέντας, ἢ ὑπομένοντα βασιλείοις, ἢ εἰς δε-
σμωτήριον ἐμβληθέντας, βοῶντας τε ὅτι εἰσὶ χριστιανοὶ, καὶ * πειρασθέντες, ἢτοι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς βίαν ἐμ-
βαλλόντων τῶν βασιλευμένων, ἢ βεβ-
μαῖα πρὸς ἀνάγκην δεξαρμόνοις, ὁμολογουμένως ἢ δόλου ὅτι εἰσὶ χρι-
στιανοὶ, καὶ τὸ πένθος ἔσμεν ἀείδι-
σθαι τῶν κληρικών τῆς πίσεως καὶ τῆς
καὶ τῶν ἁγίων, καὶ τῆς βίης ταπεινώθη-
ναι τούτοις ὡς ἐξω ἀμνηστίας ὄν-
τας, τὴν κοινωνίαν μὴ κωλύεσθαι· εἰ δὲ καὶ
ἐκωλύθη ὑπὸ τῶν πειρασθέντων ἀ-
κελεύσεως ἐνεκεν, εἰ καὶ πῶν ἀγνοία,
διότι προσεδέχθησαν. Τοῦτο δὲ ὁ-
μοίως εἶπεν τῶν ἐκ τῆς κλήρου καὶ τῶν
ἄλλων λαϊκῶν. Προσεξήσασθαι ἢ κα-
κείνο, εἰ δυνάσασθαι καὶ λαῖκοι τῆς αὐτῆς
ἀνάγκης ὑποπέσόντες * προσάραξαι εἰς
τάξιν. Εδοξεν οὖν καὶ τούτοις, ὡς μη-
δὲν ἠμνηστικῶς, εἰ δὲ ἢ προσελαβόσ-
σα ἀεὶ σκοποῦ ὁρθῆς βίου πολιτείας,
προσχελεῖσθαι.

δ.

Περὶ τῶν πρὸς βίαν θύσαντων,

sic ad id quod perfectum est venire, vt totum sexennium impleant: si qui autem ante hanc Synodum ad pœnitentiam admissi sunt, ab illo tempore eis sexennium reputari. Sed si periculum, mortisque expectatio ex morbo vel aliqua alia occasione euenierit, ii sub definitione recipiuntur.

VII.

De iis qui in festo ethnico, in loco gentilibus deputato, conuiuati sunt, & proprios cibos attulerunt, & comederunt: visum est, cum biennio substrati fuerint, esse recipiendos. An vnumquemque autem cum oblatione recipere oporteat, est Episcoporum examinare, & aliam vitam in vnoquoque inquirere.

VIII.

Qui autem bis vel ter sacrificarunt per vim, triennio subternantur, duobus autem annis sine oblatione communicent, & septimo perfecte suscipiuntur.

IX.

Quicumque autem non solum descuerunt, sed etiam infurrexerunt, & fratres suos coegerunt, & causa fuerunt vt cogarentur, ii annis quidem tribus auditionis locum suscipiant, alio autem anno sine oblatione communicent, vt decennio expleto, eius quod est perfectum, sint participes. Eorum autem in eo quoque tempore vitam examinare oportet.

X.

Quicumque diaconi constituti, in ipsa constitutione testificati sunt & dixerunt, oportere se vxores ducere, cum non

οὕτως ἐλάττω ἴππ' ὃ τέλει, ὡς ἐπὶ πᾶσαν ἐξαεὶαν πληροῦσαι. εἰ δὲ ἕνας πρὸς τῆς σωόδου τῆς ἐδέχθησαν εἰς μέτενοιαν, ἀπ' ὀκείνου τῆς χρόνου λειογίαι αὐτοῖς πῶ δὲ χλὼ τῆς ἐξαεὶας. εἰ μὲν τοι κίνδυνος ἢ θανάτου πρὸς ὁδοῦ ἐκ νόσου ἢ ἄλλης ἕως πρὸς φάσεως συμβαίη, τούτοις ἴππ' ὅρα δὲ χλὼαι.

ζ.

Περὶ τῶν σινεσταθέντων ἐν ἑορτῇ ἐθνικῇ ἐν τόποι ἀφωρισμένῶν τοῖς ἐθνικοῖς, ἴδια βερέματα ἴππομισαμένων καὶ φαζόντων. ἐδόξε διελθεῖν ὑποπέοντας δὲ χλὼαι. τὸ δὲ εἰ χλὼ τῆς πρὸς φορῆς, ἕκαστον τῶν ἴπποκόπων δοκιμάσαι, καὶ ἄλλ' ἄλλ' βί' ἐφ' ἕκαστου ἀξιῶσαι. * al. ἐξῆσαι

η.

Οἱ δὲ δάπτερ' καὶ τείπων δύσαντες μὲν βίας, πετραεὶαν ὑποπέτωσαν, δύο δὲ ἐπὶ χεῖρας πρὸς φορῆς κοινωνήσωσαν, καὶ τῶν ἐβδόμῳ τελείως δεχθήτωσαν.

θ.

Οσοὶ δὲ μὴ μόνον ἀπέστη, ἀλλὰ καὶ ἐπανέστη καὶ ἰωάννα ἀδελφοῖς, καὶ αἱ ποὶ ἐγγύοντο ἴππ' ἀνακαθίωσαι ἐπὶ μὲν τελεῖ ἴππ' ἀκροάσεως δεξάδωας τόπον, ἐν δὲ ἄλλη ἐξαεὶα ἴππ' ὑποπίσεως ἄλλον δὲ ἐν αὐτὸν κοινωνήσωσαν χεῖρας πρὸς φορῆς ἵνα πῶ δεκαεὶον πληροῦσαντες, τῆς τελείου μεταβῶσιν. Ἐν μὲν τοι τούτῳ τῶ χρόνῳ καὶ ἄλλ' αὐτῶν ἴππ' πρὸς βί'.

ι.

Διάκονοι, ὅσοι καθίστανται, πρὸς αὐτῶν πῶ κατὰ σασιον εἰ ἐμδρπύσαντο καὶ ἐφάσαν χλὼαι γαμήσαι, μὴ

ANNO
CHRISTI
314*

διωμένοι οὕτως μένειν· οὗτοι μὲν
ταῦτα γαμήσαντες, ἔσωσαν ἐν τῇ ὑ-
πιερέσει, διὰ τὸ ἐπιτραπῆναι αὐτοῦ
ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου· τοσοῦτ' εἰλιγες σω-
πήσαντες, καὶ καταδέξασθαι ἐν τῇ
χρηστικῇ μένειν οὕτως, μὲν ταῦτα
ἡλθον ἐπιγαμεῖν, πεπαῦσαι αὐτοῦ
τῆς διακονίας.

ια.

Τὰς μνησθεύσας κόρας, ἔμειν
ταῦτα ὑπὸ ἄλλων ἀρπαγείσας, ἔδο-
ξεν ἀποδέδασθαι τοῖς περιμνησθεύ-
σασθαι, εἰ καὶ βίβω ὑπὸ αὐτῶν παύσειν.

ιβ.

Τοὺς περὶ τοῦ βασιλείου τε-
θυκότας, καὶ μὲν ταῦτα βαπτισθέντας,
ἔδοξεν εἰς τὰς ἐκκλησίας, ὡς ἀπο-
λουσεῖν αὐτοὺς.

ιγ.

Χωρεπισκόποις μὴ ἐξίναται πρε-
σβυτέροις ἢ διακόνοις χρηστέναι, ἀλλὰ
μηδὲ πρεσβυτέροις πόλεως, χωρὶς τοῦ
ἐπιτραπῆναι ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου μὲν
γραμμῶν, ἐν ἑτέρῃ παροικίᾳ.

ιδ.

Τοὺς ἐν κλήρῳ πρεσβυτέροις ἢ
διακόνοις ὄντας, καὶ ἀπεχόμενοι
κρεῶν, ἔδοξεν ἐφάπτεσθαι, καὶ οὕτως,
εἰ βούλωντο, κρατῆν ἑαυτῶν. εἰ δὲ
βούλωντο, ὡς μηδὲ τὰ μὲν κρεῶν
βαλλόμενα λάχανα ἐδίειν, καὶ εἰ
μὴ ὑπερίκειν τῷ κανόνι, πεπαῦσαι
αὐτοῦ τῆς τάξεως.

ιε.

Γερεῖ τὸ διαφερόντων τῶν κωλα-
κῶν, ὅσα ἐπισκόπου μὴ ὄντος πρε-
σβυτέροι ἐπόλησαν, * ἀναβαλεῖσθαι
τὸ κωλακὸν ἐν τῇ κείσῃ τοῦ ἐπι-
σκόπου εἶναι, εἴπερ περὶ οὗτοι ἀπο-
λαβεῖν τὸν τιμὴν, εἴτε καὶ μὴ διὰ τὸ

* ἢ ἀνα-
καταστήσει

possint sic manere, si si vxorem
postea duxerint, sint in ministe-
rio, eo quod hoc sit illis ab E-
piscopo concessum. Si qui au-
tem hoc silentio præterito, & in
ordinatione, vt ita manerent,
suscepti sunt, postea autem ad
matrimonium venerunt, si a dia-
conatu cessent.

XI.

Desponsas aliis puellas, & ab
aliis postea raptas, visum est iis,
quibus desponsæ erant, reddi,
etiam si vim passæ sunt.

XII.

Eos qui ante baptismum sa-
crificarunt, & postea baptiza-
ti sunt, visum est ad ordi-
nem promoueri, vt qui abluti
sunt.

XIII.

Chotepiscopus non licere pre-
sbyteros vel diaconos ordinare,
sed neque vrbis presbyteros, ni-
si cum literis ab Episcopo per-
missum fuerit, in aliena paro-
chia.

XIV.

Qui in clero sunt, presbyte-
ros vel diaconos a carnibus
abstinentes, visum est eas at-
tingere, & sic, vt velint, ab
eis abstinere. Si autem nolint
olera, quæ cum carnibus ap-
ponuntur, comedere, & Ca-
noni non cedant, ab ordine ces-
sare.

XV.

Ex iis quæ pertinent ad Do-
minicum, quæcumque dum non
esset Episcopus, presbyteri ven-
diderunt, reuocare Domini-
cum: Episcopi autem iudicio
relinqui, an oporteat precium
recipere, an non: utpote quod

corum, quæ sunt vendita, reditus eis ipsis maius precium reddiderit.

πολλάκις τιμῆ ἴσῃ πωρομένων ἀποδεδώκεναι αὐτοῖς τοῦτοις πλείονα τιμῆ τιμῆ.

ANNO CHRISTI 314

XVI.

De iis, qui rationis expertia animalia inierunt, vel incunt.

Περὶ τῶν ἀλογουμένων, ἢ καὶ ἀλογουμένων.

Hoc intelligi potest de his qui vel cum pecoribus, vel more pecudum cum propinquo sanguine mixti sunt.

Quicumque prius quam viginti quidem annos nati essent, peccarunt, postquam quidem annis substrati ac supplices fuerint, communionem ad preces assequantur. Deinde & cum in communionem quinque annis perseverauerint, tunc etiam oblationem attingant. Examinetur autem & eorum in subtractione vita, & ita humanitatem consequantur. Si qui autem improbe ac maligne in peccatis fuerunt, longe subtractionem habeant. Quicumque autem hanc atatem transgressi, & habentes uxores, in hoc peccatum incidunt, viginti annis substrati, communionem ad preces assequantur. Deinde cum in precum communionem quinque annos pegerint, oblationem assequantur. Si qui autem & mulieres habentes, & quinquagesimum annum transgressi, peccauerunt, in vitæ exitu communionem assequantur.

Ἄλλοι πρὶν εἰκοσαετῆς γυνεῶν, ἢ μύρτον, πέντε καὶ δέκα ἔπειν ὑποπεσόντες, κοινωνίας τυχευέτωσαν ἢ εἰς τὰς πωροδύχας· εἶτα ἐν τῇ κοινωνίᾳ διατελείσαντες ἔτι πέντε, τότε καὶ τὸ πωροφορεῖς ἐφαπείδωσαν. Ἐξέταξι δὲ αὐτῶν καὶ ὁ ἐν τῇ ὑποπίωσι βίβω, ἔοῦτως τυχευέτωσαν τῆς φιλανθρωπίας. Εἰ δὲ ἄνευ κατὰ κέρως ἐν τοῖς ἀμύρτημασι γυρῶσαι, τιμῆ μακρὰν ἐχέτωσαν ὑπόπιωσιν. Ὅσοι ὅ ὑπερβαίντες τιμῆ ἡλιμίαν ταύτην, καὶ γυναικας ἔχοντες, περιπεπίωκασιν τῷ ἀμύρτηματι, πέντε καὶ εἰκοσι ἔτι ὑποπεσέτωσαν, καὶ κοινωνίας τυχευέτωσαν ἢ εἰς τὰς πωροδύχας· εἶτα ἐκτελείσαντες πέντε ἔτι ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν ἀμύρτων, τυχευέτωσαν τὸ πωροφορεῖς. Εἰ δὲ ἄνευ καὶ γυναικας ἔχοντες, καὶ ὑπερβαίντες πεντηκονταετη γέρονον, ἢ μύρτον, ἢ τῆ τῆ ἐξόδο τῆ βίβω τυχευέτωσαν τῆς κοινωνίας.

XVII.

Eos qui rationis expertia animantia inierunt, & qui leprosi sunt vel fuerunt, iussit sancta Synodus inter hiemantes orare.

Τοῖς ἀλογουμένοις καὶ λεπρωτοῖς ὄντας, ἢ τοῖς λεπρωσάντας, τοῦτοις πωροπάξεν ἡ ἀγία συνόδος εἰς τὸν χριμαζομένοις βίβωται.

XVIII.

Si qui constituti Episcopi, & ab illa parochia, in quam nominati fuerunt, non suscepti, alias velint parochias inuadere, & iis qui constituti sunt, vim afferre, & seditiones aduersus illos

Εἴ ἄνευ ἐπίσκοποι κατὰ σάξεντες, καὶ μὴ δεχθέντες ὑπὸ τῆς παροικίας ἐκείνης, εἰς τὴν ὀνομάσθησαν, ἐτέραις βέβωσιν τῆ παροικίας ἐπίνοι, καὶ βιάξεν τὸν κατὰ σάξεν, καὶ σάξεν κινεῖν κατὰ

ANNO
CHRISTI
314.

κατ' αὐτῶν, πᾶσι ἀφορίζεται. Ἐάν
μὲν τοὶ βέλονται εἰς τὸ πρεσβυτέριον
καθίστασθαι, ἐνταῦθα ἦσαν παρ' ἑτέρων πρε-
σβυτέριοι, μὴ διαβάλλεσθαι αὐτοὺς ἢ
τιμῆς. Ἐάν δὲ διασταλάξωσι παρὰ
τοῦ καθίστασθαι ἐκτὸς ἑπιτοκίους,
ἀφαιρέσθαι αὐτοὺς καὶ πῶς τιμῶν τῶν
πρεσβυτέρου, καὶ γίνεσθαι αὐτοὺς
ἐκκληρῦκτοις.

ιβ.

Ὅσοι παρθένω ἐπαγγελόμενοι,
ἀπέδοσι πῶς ἐπαγγελίαν, τῷ ἴσθι δι-
γάμων ὄρον ἐκπληροῦντων. Ταῖς
μὲν τοὶ σιωπηροῦσθαι ἀρξάνους ἡ-
σίων, ὡς ἀδελφῶν, ἐκωλύσασθαι.

ιγ.

Ἐάν τις γυνὴ μοιχευθῆ, ἢ μοι-
χευθῆσθαι, ἐν ἑπτά ἐποὶ δοκεῖ αὐτῷ
τῶν τελείων πηχῶν, καὶ τοῦ βαθμοῦ
τοῦ παρούσαντος.

ιδ.

Περὶ τῶν γυναικῶν τῶν ἐκπορ-
νεύσαντων, καὶ αἰμαρουσῶν τὰ γυ-
νώμια, καὶ αἰμοδαλουσῶν φάρ-
μακὰ ποιῆσαι, ὁ μὲν παρ' ἑτέρων ὄρον
μέχρις ἐξ ὁδοῦ ἐκώλυσεν, καὶ πύ-
τω σιωπάζονται. Φιλανθρωπότερ' ὅμως
δὲ ἢ ἑρόντες, ὡς ἑσάμην δεκαετῆ
χρόνον καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὡρε-
σμένους.

ιε.

Περὶ ἐκουσίων φόνων, ἡσπυ-
πέτωσαν μὲν, τῶν ἢ τελείων ἐν τῷ πέ-
λει τῶ βίου κατὰ ξίου δάσαν.

ις.

Ἐπὶ ἀκουσίων φόνων, ὁ μὲν παρ' ἑ-
τέρων ὄρον ἐν ἑπτά ἐποὶ κελύει τῶ
τελείου μέσθαι, καὶ τοῦ ὡρεσμέ-
νους βαθμοῦ ὁ ἢ δώτερον, τῷ πεν-
ταετῆ χρόνον πληροῦσθαι.

Concil. Tom. 2.

excitare, eos segregari. Sin au-
tem velint in presbyterio resi-
dere, in quo prius erant pres-
byteri, ipsos honore non moue-
ri. Quod si aduersus eos, qui il-
lic constituti sunt, Episcopos
seditiones excitauerint, hono-
rem quoque presbyterii ab eis
auferrī, & illos abdicatos ef-
fici.

XIX.

Quicumque virginitatem pro-
fittentes, professionem suam ir-
ritam reddunt, ii bigamorum de-
finitionem impleant. Virgines
quidem certe, quæ cum quibus-
dam tamquam cum fratribus
congregantur, prohibuimus.

XX.

Si alicuius vxor adulterata
fuerit, vel quis eam adulterau-
erit, oportet eum in septem annis
quod perfectum est assequi, per
gradus qui eo deducunt.

XXI.

De mulieribus, quæ sunt for-
nicatæ, & fetus in vtero peri-
munt, & fetuum necatoriis me-
dicamentis faciendis dant ope-
ram, prior quidem definitio vs-
que ad vitæ exitum prohibebat,
& ei quidam assentiuntur. Sed
humanitate tamen vtentes, de-
creuimus vt decennium per gra-
dus præfinitos impleant.

XXII.

De voluntariis cædibus, sup-
plices quidem substernantur: eo
autem quod perfectum est, in fi-
ne vitæ digni habeantur.

XXIII.

De inuoluntariis cædibus,
prior quidem constitutio iubet
in septennio per præfinitos gra-
dus esse perfecti participes: se-
cunda vero, quinquennium im-
plere.

G

X X I V.

Qui vaticinantur, & gentium consuetudines sequuntur, vel in suas ædes aliquos introducunt ad medicamentorum inventionem, vel lustrationem, in quinquennii Canonem incidunt, secundum gradus præfinitos, tres annos substrationis, & duos annos orationis sine oblatione.

X X V.

Quidam cui erat puella sponsa, eius forori vitium attulit, ita vt ea etiam conciperet. Sponsam autem postea vxorem duxit. Ea autem cui vitium erat allatum, se suffocauit. Qui conciii fuerant, iussi sunt decennio in eos qui consistunt, recipi per gradus definitos.

κδ.

Οι κατμανθρόμοροι, κὶ τῆς σωτηρίας τῶν χρόνων Ἐξακολευθέντες, ἢ εἰσαγγελλέντες εἰς τὸν ἑαυτῶν οἶκον ἵππὶ ἀνδρείου Φαρμακείων, ἢ κὶ κατὰ τὸν κανόνα πηπέπωσαν τὸ πένταξις κτ' ἐδὲ βαθμοὺς ὠλεσμένοις, τελεῖ ἔτη ὑποπίπτει, καὶ δύο ἔτη ὑπερῶς χειρὶ προσφορῆς.

κε.

Μνηστεισάμενος πρὸς κόρην, προσεφθάρη τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς, ὡς κὶ ἵπποφόρου αὐτῶν ἐζημεῖ τὴν μνηστὴρ μὲν ταῦτα ἢ ἡ φθαρῆσα ἀπὸ τῆς αὐτοῦ σωφροσύνης ἐκείνου ἐπὶ δεκαετία δεχθῆναι εἰς τὸν σωφροσύνης, κτ' ἐδὲ ὠλεσμένοις βαθμοὺς.

ANNO
CHRIST
314.

CANONES CONCILII ANCYRANI,

Ex interpretatione Dionysii Exigui.

TITVLI CANONVM.

I. De presbyteris qui immolauerunt tempore persecutionis.	IX. De diaconis, qui tempore ordinationis de nuptiis attestati sunt.
II. De diaconis qui immolauerunt.	X. De desponsatis puellis, & ab aliis corruptis.
III. De iis qui ex fuga comprehensi sunt, & per vim pagani ritus aliquid pertulerunt.	XI. De his, qui cum essent catechumeni, idolis immolauerunt.
IV. De his, qui diuersis causis gentilitatis ritus aliquid peregerunt.	XII. Quod non oporteat Chorepiscopos ordinare clericum, nisi in agris & villis.
V. De his, qui timore ritus gentilium peregerunt.	XIII. De his, qui esum carniuum, in clero constituti, diffugiunt.
VI. De his, qui in locis idolorum manducauerunt.	XIV. De rebus Ecclesiasticis, eo tempore distractis, quo ipsa Ecclesia viduantur Episcopis.
VII. De his, qui frequenter idolis immolauerunt.	XV. De his, qui fornicantur irrationabiliter, id est, qui miscentur
VIII. De his, qui & aliis sacrificandi causas attulerunt.	

ANNO CHRISTI 314.

- pecoribus, aut cum masculis polluantur.
- XVI. De his, qui in pecudes vel in masculos, aut olim polluti sunt, aut haecenus hoc vitio tabescunt.
- XVII. De his, qui ad Episcopatum promoti sunt, nec recepti.
- XVIII. De his, qui virginitatem professi sunt, & quae sub sororis habitu cum aliquibus commorantur.
- XIX. De his qui adulteras habent uxores, vel si ipsi adulteri comprobentur.
- XX. De his, quae partus suos ex fornicatione diuersis modis interimunt.
- XXI. De homicidiis.
- XXII. De his, qui sponte homicidium commiserunt.
- XXIII. De his, qui diuinationes expetunt.
- XXIV. De his, qui virginum corruptionibus consentiunt.

CANONES.

I.

PRESBYTEROS immolantes, & iterum luctamen adeuntes, si hoc non per illusionem aliquam, sed ex veritate fecerint, vt iterum teneri viderentur, aut tormentis subiici, quo facinus pati viderentur inuiti: hos ergo placuit honorem quidem sedis retinere; offerre autem illis, & sermonem ad populum facere, aut aliquibus sacerdotibus officii fungi, non liceat.

Diff. 50. Presbyteros qui.

II.

Diaconi similiter qui immolauerunt, honorem quidem habeant: cessare vero ab omni sacro ministerio, siue a pane, siue a calice offerendo, vel praedicando. Quod si quidam Episcoporum conficii sunt laboris eorum, & humilitatis, & mansuetudinis, & voluerint eis aliquid amplius tribuere, penes ipsos erit potestas.

Diff. 50. Presbyteros qui immola.

III.

Qui fugientes comprehensi sunt, vel a domesticis traditi, vel adeptis facultatibus sustinuerunt tormenta, aut in custodiam trusi, proclamauerunt

Diff. 50. Presbyteros.

se Christianos esse, & eo vsque astricti sunt, vt manus eorum comprehendentes, violenter attraherent, & funestis sacrificiis admouerent, aut aliquid polluti cibi per necessitatem sumere cogerentur; confitentes iugiter se Christianos esse, & luctum rei, quæ contigit, incessabiliter ostendentes omni deiectione & habitu & humilitate vitæ: hos velut extra delictum constitutos, a communionis gratia non vetamus. Si vero prohibiti sunt ab aliquibus, propter ampliorem cautelam, vel propter quorundam ignorantiam, statim recipiantur. Hoc autem similiter & de clericis, & de laicis ceteris obseruari conueniet. Perquisitum est autem & illud, si possunt etiam laici, qui in has necessitatis angustias inciderunt, ad clericatus ordinem promoueri: placuit ergo, & hos, tamquam qui nihil peccauerunt, si & præcedens eorum vita probabilis sit, ad hoc officium prouehi.

I V.

De his qui sacrificare coacti sunt, insuper & cœnauerunt in idolio, quicumque eorum, cum ducerentur, lætiore habitu fuerunt, & vestimentis preciosioribus vsi sunt, & præparatæ cœnæ indifferenter participes extiterunt: placuit, eos inter audientes vno anno constitui, succumbere vero tribus annis, in oratione autem communicare biennio, & tunc ad perfectionis gratiam peruenire.

Quotquot autem ascenderunt templa veste lugubri, & recumbentes per omne tempus fleuere discubitus, si compleuerunt pœnitentiam triennii temporis, sine oblatione suscipiantur. Si autem non

ANNO
CHRISTI
314.

manducauerunt, biennio subiecti pœnitentiæ, tertio anno sine oblatione communicent, vt perfectionem quadriennio consequantur. Penes autem Episcopos erit potestas, modum conuersationis eorum probantes, vel humanius erga eos agere, vel amplius tempus adiicere. Ante omnia vero præcedens eorum vita, & posterior inquiratur, & ita eis impertiatur humanitas.

V.

De his qui minis tantum cessere pœnarum, aut priuatione facultatum territi, aut demigratione, sacrificauerunt, & hætenus pœnitudinis negligentes, neque conuersi, nunc huius Concilii tempore semet obtulerunt, conuersionis suæ consilia capientes: placuit vsque ad magnum diem eos inter audientes suscipi, & post magnum diem triennio pœnitentiam agere, & postmodum duobus diebus sine oblatione communicare, & tunc demum sex annis completis, ad perfectionis gratiam peruenire. Si vero quidam ante hanc Synodum suscepti sunt ad pœnitentiam, ex illo tempore initium eis sexennii computetur. Si quod autem periculum, vel mortis expectatio, aut ex infirmitate, aut ex aliqua occasione contigerit, his, sub definitione statuta, communio non negetur.

VI.

De his qui festis diebus gentilium, in remotis eorum locis conuiuia celebrarunt, cibosque proprios deferentes, ibidem comederunt: placuit, post pœnitentiam biennii eos suscipi: vtrum vero cum oblatione, singuli Episcoporum, probantes

vitam eorum & singulos actus, examinent.

VII.

Hi, qui secundo & tertio sacrificauerunt coacti, quatuor annis pœnitentiæ subiiciantur: duobus autem aliis sine oblatione communicent, & septimo anno perfecte recipiantur.

VIII.

Quotquot autem non solum ipsi deuiarunt, sed etiam insurrexerunt, & compulerunt fratres, & causas præbuerunt vt cogentur: hi per triennium quidem locum inter audientes accipiant, per aliud vero sexennium pœnitentiæ subiiciantur acriori, & alio anno communionem sine oblatione percipiant, vt perfectionem (expleto decennio) consequantur. Inter hæc autem & eorum vita pensanda est.

IX.

Distinct. 28.
Diaconi
quicumque.

Diaconi, quicumque ordinantur, si in ipsa ordinatione protestati sunt, & dixerunt velle se coniugio copulari, quia sic manere non possunt: hi, si postmodum vxores duxerint, in ministerio maneant, propterea quod eis Episcopus licentiam dederit. Quicumque sane tacuerint, & susceperint manus impositionem, professi continentiam, & postea nuptiis obligati sunt, a ministerio cessare debent.

Nota tacitam continentie professionem in susceptione diaconii.

X.

27. q. 2. Desponsatas puellas.

Desponsatas puellas, & post ab aliis raptas, placuit erui, & eis reddi, quibus ante fuerant desponsatæ, etiam si eis a raptoribus vim illatam constiterit.

XI.

Eos, qui ante baptisma sacrificauerunt idolis, & postea baptisma consecuti sunt, placuit ad ordinem prouehi, eo quod probentur abluti.

XII.

Chorepiscopis non licere presbyteros aut diaconos ordinare: sed nec presbyteris ciuitatis, sine præcepto Episcopi vel literis, in vnaquaque parochia aliquid imperare, nec sine auctoritate literarum eius, in vnaquaque parochia aliquid agere.

XIII.

Hi qui in clero sunt presbyteri & diaconi, & a carnibus abstinent, placuit eas quidem contingere, & ita, si voluerint, continere. Quod si in tantum eas abominantur, vt nec olera, quæ cum eis coquantur, existiment comedenda, tamquam non consentientes regulæ, ab ordine cessare debebunt.

XIV.

De his quæ pertinent ad Ecclesiam, quæcumque, cum non esset Episcopus, presbyteri venderunt, placuit, rescisso contractu, ad iura Ecclesiastica reuocari. In iudicio autem erit Episcopi, si precium debeat recipi, necne: quia plerumque rerum distractarum reditus ampliolem summam pro precio dato reddiderit.

XV.

Quotquot ante vicesimum annum tale crimen commiserint, quindecim annis exactis in pœnitentia, communionem mereantur orationum. Deinde quinquennio in hac communionem durantes, tunc demum oblationis sacramenta contingant. Discu-

tiatur autem & vita eorum, quales tempore pœnititudinis extiterint, & ita misericordiam consequantur. Quod si inexplebiliter his hæfere criminibus, ad agendam pœnitentiam prolixius tempus insument. Quotquot autem peracta viginti annorum ætate, & vxores habentes, hoc peccato prolapsi sunt, viginti quinque annis pœnitentiam gerentes, in communionem suscipiantur orationum. In qua quinquennio perdurantes, tunc demum oblationis sacramenta percipiant. Quod si qui & vxores habentes, & transcendent quinquagesimum annum ætatis, ita deliquerint, ad exitum vitæ communionis gratiam consequantur.

XVI.

Eos qui irrationabiliter vixerint, & lepra inusti criminis alios polluerint, præcepit sancta Synodus inter eos orare, qui spiritu periclitantur immundo.

XVII.

Dist. 92.
Si qui episcopi ordinati sunt.

Si qui Episcopi ordinati sunt, nec recepti ab illa parochia, in qua fuerant denominati, voluerintque alias occupare parochias, & vim præsulibus earum inferre, seditiones aduersus eos excitando, hos abici placuit. Quod si voluerint in presbyterii ordine, vbi prius fuerant, vt presbyteri residere, non abiciantur propria dignitate. Si autem seditiones commouent ibidem constitutis Episcopis, presbyterii quoque honor talibus auferatur, fiantque damnatione notabiles.

XVIII.

27. q. 1.
Quotquot virginitatē polliciti.

Quotquot virginitatem promittentes, irritam faciunt sponsonem, inter bigamos censeantur.

Virgines

Virgines autem quæ conueniunt cum aliquibus, tamquam forores, habitare prohibemus.

XIX.

Si cuius vxor adultera fuerit, vel si ipse adulterium commiserit, septem annorum pœnitentia oportet eum perfectionem consequi, secundum pristinos gradus.

XX.

De mulieribus quæ fornicantur, & partus suos necant, vel quæ agunt secum, vt vtero conceptos excutiant, antiqua quidem definitio vsque ad exitum vitæ eas ab Ecclesia remouet. Humanius autem nunc definimus, vt eis decem annorum tempus secundum præfixos gradus pœnitentiæ largiamur.

XXI.

Qui voluntarie homicidium fecerint, pœnitentiæ quidem iugiter se submittant: perfectionem vero circa vitæ exitum consequantur.

XXII.

De homicidiis non sponte commissis, prior quidem definitio post septennem pœnitentiam perfectionem consequi præcipit, secunda vero quinquennii tempus explere. Modus autem huius pœnitentiæ in Episcoporum sit arbitrio, vt secundum conuersationem pœnitentium possint & extendere tardantibus, & minuere studiose festinantibus.

XXIII.

Qui diuinationes expetunt, & morem gentium subsequuntur, aut in domos suas huiuscemodi homines introducunt, exquirendi aliquid arte

malefica, aut expiandi causa, sub regula quinquennii iaceant, secundum gradus pœnitentiæ definitos.

XXIV.

Quidam sponsam habens, sororem eius violavit, & gravidam reddidit; postmodum desponsatam sibi duxit uxorem: illa vero quæ corrupta est, laqueo se peremit. Hi qui fuerunt conscii, post decennem satisfactionem iussi sunt suscipi, secundum gradus pœnitentiæ constitutos.

C A N O N E S
C O N C I L I I A N C Y R A N I,

Ex interpretatione Isidori Mercatoris.

TITVLI CANONVM.

I. De presbyteris lapsis in persecutione.	XII. De his qui ante baptismum sacrificauerunt idolis.
II. De diaconibus qui immolauerunt.	XIII. De Chorepiscopis, & eorum potestate & auctoritate.
III. De clericis siue laicis, quorum manus alii cum iniuria super idolorum sacrificia posuerunt.	XIV. De presbyteris a carnibus se abstinentibus.
IV. De his qui in templis idolorum cœnauerunt.	XV. Non debere presbyteros Ecclesiastica iura vendere: vel de rebus Ecclesiasticis eo tempore distractis, quo ipsa Ecclesia viuuantur Episcopis.
V. De his qui timore ritus gentilium peregerunt.	XVI. De his qui irrationabiliter vixerint, aut qui cum pecudibus versantur.
VI. De his qui in locis idolorum manducauerunt.	XVII. De his qui alios ad antedicta peccata induxerint.
VII. De his qui frequenter idolis immolauerunt.	XVIII. De Episcopis qui ordinati non suscipiuntur, vel qui ad Episcopatum promoti sunt, nec recepti.
VIII. De his qui coacti vi idolis immolauerunt.	XIX. De his qui virginitatem profitentur, & qua sub sororis habitu cum aliquibus commorantur.
IX. De his qui aliis sacrificandi causam attulerunt.	
X. De diaconibus protestantibus, cum ordinantur, &c.	
XI. De desponsatis puellis, & ab aliis corruptis.	

XX. De adulteris & eorum pœnitentia, siue vir sit, an mulier.

XXI. De mulieribus quæ fornicatæ, partus suos necant.

XXII. De his qui volentes homicidium fecerunt.

XXIII. De his qui more gentilium viuunt.

XXIV. De eo qui sororem sponsæ suæ vitauit, vel virginum corruptionibus conscius fuit.

C A N O N E S.

I.

PRESBYTEROS qui immolauerunt, & postea certamen iterum inierunt, si hoc ipsum ex fide, & non aliquo argumento sibi met præparantes, egerunt, vt iterum teneri viderentur, aut tormentis subiici putarentur, tamquam inuiti: si ex fide ergo luctati sunt, & non ex compacto, ad ostentationem, vt caperentur, ipsi fecerunt: hos placuit honorem quidem sedis propriæ retinere: offerre autem illis, & sermonem ad populum facere, aut aliquibus sacerdotalibus officiis fungi, non liceat.

II.

Diaconos similiter qui immolauerunt, postea autem iterum reluctati sunt, illum quidem honorem habere oportet: cessare vero debent ab omni sacro ministerio, ita vt nec panem, nec calicem offerant, nec pronuntient: nisi forte aliqui Episcoporum conscius sint laboris eorum, & humilitatis, & mansuetudinis, & voluerint eis aliquid amplius tribuere, vel adimere. Penes ipsos ergo de his erit potestas.

III.

Qui fugientes timore persecutionis comprehensi sunt, vel a familiaribus, seu a domesticis traditi, vel bona propria amiserunt, vel sustinuerunt

tormenta, vel etiam carceribus inclusi sunt, & tamen proclamauerunt se esse Christianos; quin etiam, perseverante violentia, ad id usque perducti sunt, ut manus eorum apprehensas & violenter attractas super sacrificia imponerent, illis scilicet perseverantibus in fide, & Christianos se esse vociferantibus: hoc ergo quod eis inuitis, aliis cogentibus, contigit, si luctu & mœrore animi acerbè se ferre demonstrant, ipsique humili per bonam conuersationem habitu incedentes, dolere se id quod inuiti coacti sunt, doceant, hos tamquam inculpato a communione non vetari. Si autem iam prohibiti sunt ab aliquibus a communione, maioris diligentia & inquisitionis causa, aut per aliquorum ignorantiam, statim recipi oportet. Hoc autem obseruari conuenit & de clericis, & de laicis omnibus. Laicos sane, qui in similes necessitatis causas inciderunt, tamquam nihil peccauerint, maxime si eos probabilis vita commendet, ad ordinationem recipi placuit.

I V.

De his qui sacrificare coacti sunt, insuper in templis idolorum cœnauerunt, si qui eorum cum habitu cultiore ad templa perducti sunt, atque ibi, preciosiori veste adhuc mutata, cœnæ participes facti sunt idolorum, indifferenter sumentes omnia quæ fuerunt apposita: placuit eos inter audientes vno anno constitui, tribus autem aliis annis agere pœnitentiam: sed ex ipso triennio per biennium tantummodo orationi communicare, tertio autem anno reconciliari sacramentis.

V.

Quotquot autem ascenderunt templa cum veste lugubri, & recumbentes inter alios manducauerunt, flentes; si compleuerint pœnitentiam triennii temporis, sine oblatione suscipiantur ad communionem, id est, ut ipsi oblationem non offerant. Si autem perducti ad templa, non manducauerunt, biennio maneat in pœnitentia. Tertio vero anno communicent, sed sine oblatione, ut dictum est. In quarto autem anno perfectionem suam recipiant. Episcopum autem hanc habere licentiam oportet, ut perspecta singulorum conuersatione, normam regulamque conuersationis attribuat: id est, aut humanius agens, secundum vitæ modum, tempus alicui pœnitentiæ breuiet, aut etiam prolixius, quod correctione necessarium viderit, addat. Discutiatur autem omnium horum & præcedens vita, & posterior: & ita circa eos sacerdotalis se humanitas moderetur.

VI.

De his qui minis tantum cesserunt, aut bonorum ablatione, aut transportationis pœna deterriti * sacrificauerunt, & nunc vsque non pœnituerunt, neque conuersi sunt; modo autem, id est, tempore huius Synodi se obtulerunt, conuersionis suæ consilium capientes: placuit eos vsque ad magnum diem inter audientes suscipi, ac pœnitentiam agere triennio, & post duos alios annos sine oblatione communicare, & ita demum sex annis peractis, ad perfectum peruenire. Quod si aliqui ante hoc Concilium suscepti sint ad pœnitentiam, ex illo tempore

* a fide
errauerunt.

imputabitur eis initium sexennii constituti. Quod si alicui horum quodlibet mortis periculum aut ex ægritudine, aut ex qualibet causa immineat, his communio propter viaticum suum non negabitur.

ANNO
CHRISTI
314.

VII.

De his qui festis diebus paganorum, in remotis locis eorum conuiujs interfuerunt, & suas nihilominus epulas ibidem portauerunt & comederunt: placuit, vt post biennii pœnitentiam suscipiantur, ita tamen, vt vtrum cum oblatione recipiendi sint, an ad solam communionem admitti debeant, vnusquisque Episcoporum examinet, vitæ eorum præteritæ ac præsentis habita consideratione.

VIII.

Hi autem qui secundo & tertio sacrificauerunt, vi coacti, quatuor annis sese ad pœnitentiam submittant, duobus autem alijs sine oblatione communicent, septimo anno perfectionem recepturi communionis.

IX.

Quotquot autem non solum a fide Dominica deuiarunt, sed etiam insurrexerunt in alios, & fratribus persuaferunt, & rei facti sunt persuasionis: hi per triennium quidem inter catechumenos habeantur, per aliud autem sexennium pœnitentiæ recipiant locum, alio vero anno, id est, decimo, communionem sine oblatione recipiant, vt completo decennio, perfectione fruantur. In eo autem ipso tempore etiam vita eorum & conuersatio consideranda est.

X.

Diaconi quicumque, cum ordinantur, si in ipsa ordinatione protestati sunt, dicentes velle se habere vxores, nec posse se continere; hi postea si ad nuptias venerint, maneat in ministerio, propterea quod his Episcopus licentiam dederit. Quicumque sane tacuerunt, & susceperunt manus impositionem, professi continentiam, si postea ad nuptias venerint, a ministerio vel clero cessare debent, laicam tantum recipientes communionem.

XI.

Desponsatas puellas, & postea ab aliis raptas, placuit erui & his reddi, quibus fuerant ante desponsatae, etiam si a raptoribus florem pudoris sui amisisse constiterit.

XII.

Eos qui ante baptismum sacrificauerunt, & postea baptismum consecuti sunt, placuit ad ordinem promoueri, tamquam ab omni crimine, lauari salutaris sanctificatione, purgatos.

XIII.

Vicariis Episcoporum, quos Græci * Chorepiscopos vocant, non licere vel diaconos ordinare: sed nec presbyteris ciuitatis, sine Episcopi præcepto, amplius aliquid imperare, vel sine auctoritate literarum eius in vnaquaque parochia aliquid agere.

Id est, Episcopos regionales seu rurales.

XIV.

De his qui in clero sunt presbyteri vel diaconi, & abstinent a carnibus, hoc placuit statui, vt non eas tamquam immundas contemnant, sed con-

tingant. A quibus quidem si se abstinere volunt, habeant potestatem; ita tamen, ut si quando cum oleribus coquuntur, eadem tamquam carnibus polluta non iudicent, sed ex his ad cibum assumant, quamuis a carnibus se abstineant. Quod si in tantum immundas & abominabiles iudicauerint, ut nec olera, quæ cum carnibus coquuntur, æstiment comedenda, tamquam non consentientes huic regulæ, cessare eos oportet & a ministerio & ordine suo. Si quis autem huic regulæ monitus non obdierit, sed carnes, ut dictum est, immundas & abominandas existimauerit, cessare debet ab ordine suo.

X V.

Si qua de rebus Ecclesiæ, cum Episcopus non est, presbyteri vendiderint; placuit, rescisso contractu, ad ius Ecclesiasticum reuocari. In iudicio autem erit Episcopi, si constitutum precium debeat recipi, necne: propter quod sæpe contingit, distractarum rerum reditus ampliolem summam pro dato precio reddidisse.

X V I.

Quotquot igitur ante vigesimum ætatis suæ annum tale crimen admiserint, quindecim annis in pœnitentia peractis, orationi tantum incipiant communicare: & quinquennium alterum in communionem orationis solius perdurantes, post vigesimum cum oblatione ad cõmunionem suscipiantur. Discutiatur autem & vita eorum, qualis fuerit tempore pœnitentiæ; & iuxta hanc, humanitatem consequantur. Quod si quis perseverantius abusus fuerit

hoc

ANNO
CHRISTI
314.

hoc crimine, hic prolixius tempus, viginti annorum pœnitentiam, suscipiat. Qui vero exacta viginti annorum ætate, & vxores habentes, in hoc crimen inciderunt, post viginti & quinque annos pœnitentia acta, ad communionem orationum admittantur: in qua communionem orationum altero quinquennio perdurantes, ad plenam communionem cum oblatione suscipiantur. Quod si aliqui & vxores habentes, & excedentes quinquagesimum ætatis suæ annum, in hoc prolapsi sunt scelere, ad exitum tantum vitæ communionem mereantur.

XVII.

Hos eodem sane non solum leprosos crimine huiusmodi factos, sed & alios isto suo morbo replentes, placuit inter eos orare, qui tempestate iactantur, qui a nobis energumeni appellantur.

XVIII.

Si qui Episcopi suscepti non sunt a sua diœcesi, in qua fuerant denominati, & voluerint alias Ecclesias occupare, & vim facere Episcopis quos ibi inuenerint, seditiones excitando aduersus eos, hos segregari oportet. Quod si volunt in presbyteri honore in Ecclesia, vbi prius fuerant, residere, non repellantur a propria dignitate. Quod si etiam ibi seditiones concitare probantur Episcopis ibidem constitutis, segregari eos necesse est, & nihilominus presbyterii dignitate priuari.

XIX.

Quotquot virginitatem pollicitam præuaricati sunt, professione contempta, inter digamos, id est, qui ad secundas nuptias transferunt, haberi debe-

bunt. Virgines autem puellas, quæ tamquam forores cum nonnullis viris habitare volunt, ab eorum confortio prohibemus.

XX.

Si quis adulterium commiserit, septem annis in pœnitentia completis, perfectioni reddatur secundum pristinos gradus.

XXI.

De mulieribus quæ fornicantur, & partus suos necant; sed & de his quæ agunt secum, vt vtero conceptos excutiant, antiqua quidem definitio est, vsque ad exitum vitæ eas ab Ecclesia remoueri. Humanius autem nunc definimus, vt eis decem annorum tempus pœnitentiæ tribuatur.

XXII.

Qui voluntarie homicidium fecerint, ad pœnitentiam quidem iugiter se submittant. Circa exitum autem vitæ, communionem digni habeantur. Eos vero qui non voluntate, sed casu homicidium fecerint, prior quidem regula post septem annorum pœnitentiam communioni sociavit secundum gradus constitutos. Hæc vero humanior definitio, quinquennii tempus tribuit.

XXIII.

Qui auguria vel auspicia, siue somnia vel diuinationes quaslibet, secundum morem gentilium obseruant, aut in domos suas huiusmodi homines introducunt in exquirendis aliquibus arte malefica, aut vt domos suas lustrent; confessi, quinquennio pœnitentiam agant, secundum regulas antiquitus constitutas.

ANNO
CHRISTI
#14.

XXIV.

* violentiam, Si quis sponsam habens, forori eius forsitan intulerit vitium, eique inhæserit tamquam suæ: hac autem decepta, postea vxorem duxerit desponsatam: illa vero quæ vitium passa est, si forte necem sibi intulerit; omnes hi qui facti huius sunt conscii, decem annis in pœnitentiam redigantur, secundum Canones constitutos.

^m Nomina Episcoporum qui ad Ancyranam Synodum conuenerunt, & subscripserunt.

Vitalis Antiochenus Syriæ Cœles.	Pacatianæ.
Agricolaus Cæsareæ Palæstinæ.	Sergianus Antiochiæ Pisidiæ, siue Cariæ.
Marcellus Ancyre Galatiæ primæ.	Epidaurus Pisidensis Pamphyliæ.
Lupus Tarsensis Ciliciæ.	Narcissus Neroniadis Ciliciæ.
* Armeniz maioris, Basilus Amasenus* Hellepontis.	Leontius Cæsareensis Cappadociæ primæ.
Philadelphius Iuliopolis Galatiæ primæ.	Longinus Neocæsareensis Pontis Palemoniaci.
Eustolius Nicomediæ Bithyniæ.	Amphion Epiphaniæ Ciliciæ secundæ.
* Zelenensis, Heraclius * Zelenis Armeniæ maioris.	Salamenus Germaniciæ Cœlesyriæ.
* Pisidiæ, Petrus Iconiensis* Lycaoniæ.	Germanus Neapolis Palæstinæ.
Nunechius Laodiceæ Phrygiæ	

ⁿ CAPITVLA DVO ANCYRANI
Concilii, ex quodam libello sexdecim librorum
partialium desumpta, lib. 6. cap. 6.

De illo qui domino suo iubente homicidium fecerit.

SI quis liber (iubente domino suo) seruum eius occiderit, vt homicidium sponte commissum, pœniteat.

EX EODEM CONCILIO IVXTA EXEMPLAR
prædictum, lib. 6. cap. 7.

Vt Episcopi de parochiis suis sortilegos & maleficos expellant.

VT Episcopi eorumque ministri omnibus viribus elaborare studeant, vt perniciosam & a diabolo inuentissimū 4. 5.
Concil. Tom. 2. I ij

tam, fortilegam & maleficam artem penitus ex parochiis suis eradicent. Et si aliquem virum aut feminam huiusmodi sceleris sectatorem inuenerint, turpiter de honestatum, de parochiis suis eiiciant. Ait enim Apostolus: *Hæreticum hominem post secundam & tertiam correptionem deuia, sciens quia subuersus est, qui eiusmodi est.* Subuersi sunt, & a diabolo capti tenentur, qui derelicto creatore suo, a diabolo suffragia quærunt. Et ideo a tali peste mundari decet sanctam Ecclesiam. Illud etiam non est omittendum, quod quædam sceleratæ mulieres, retro post satanam conuersæ, dæmonum illusionibus & phantasmatibus seductæ, credunt & profitentur se nocturnis horis cum Diana paganorum dea, vel cum Herodiade & innumera multitudine mulierum, equitare super quasdam bestias, & multa terrarum spatia intempesta noctis spatio pertransire, eiusque iussionibus velut dominæ obedire, & certis noctibus ad eius seruitium euocari. Sed vtinam hæc solæ in sua perfidia perissent, & non multos secum in infidelitatis interitum pertraxissent. Nam innumera multitudo, hac falsa opinione decepta, hæc vera esse credit, & credendo a recta fide deuia, & in errores paganorum reuoluitur, cum aliquid diuinitatis aut numinis extra vnum Deum arbitratur. Quapropter sacerdotes per Ecclesias sibi commissas populo omni instantia prædicare debent, vt nouerint hæc omnimodis esse falsa, & non a diuino, sed a maligno spiritu talia phantasmata mentibus fidelium irrogari. Siquidem ipse satanas, qui transfiguratur se in angelum lucis, cum mentem cuiusque mulierculæ ceperit, & hanc sibi per infidelitatem subiugauerit, illico transformatur se in diuersarum personarum species atque similitudines, & mentem quam captiuam tenet, in somnis deludens, modo læta, modo tristia; modo cognitas, modo incognitas personas ostendens, per deuia quæque deducit. Et cum solus spiritus hoc patitur, infidelis mens hæc non in animo, sed in corpore opinatur euenire. Quis enim non in somnis & nocturnis visionibus extra se educitur, & multa videt dormiendo, quæ nunquam viderat vigilando? Quis vero tam stultus & hebes est, qui hæc omnia, quæ in solo spiritu fiunt, etiam in corpore accidere arbitretur; cum Ezechiel propheta visiones Domini in spiritu,

Tit. 3.

2. Cor. 11.

Ezechiel in
multis cap.

ANNO
CHRISTI
314.

non in corpore vidit? Et Ioannes Apostolus Apocalypsis *Apoc. 1.*
sacramentum in spiritu, non in corpore, vidit & audiuit,
sicut ipse dicit: *Statim*, inquit, *sui in spiritu*. Et Paulus non *2. Cor. 12.*
audet dicere se raptum in corpore. Omnibus itaque pu-
blice annuntiandum est, quod qui talia & his similia cre-
dit, fidem perdit. Et qui fidem rectam in Domino non ha-
bet, hic non est eius, sed illius in quem credit, id est, dia-
boli. Nam de Domino nostro scriptum est: *Omnia per ipsum* *Ioan. 1.*
facta sunt. Quisquis ergo credit posse fieri, aliquam crea-
turam aut in melius aut in deterius immutari, aut trans-
formari in aliam speciem vel similitudinem, nisi ab ipso
creatore, qui omnia fecit, & per quem omnia facta sunt,
proculdubio infidelis est, & pagano deterior.

NOTÆ.

^a *Ancyranum Concilium.*] Postquam per obitum Maximini per- *Causa Cõ-*
secutoris, ab Ecclesia omnis metus tyrannidis propulfatus esset, *cilii.*
orientales Episcopi hac pacis occasione freti, ad instantiam lapsor-
um in Ecclesiæ communionem, a qua tormentorum metu excide-
rant, recipi petentium, auctore Vitali Antiocheno Episcopo, vt pro-
babile est, conuocati, Ancyra conuenerunt, ideo quod ad eam vr-
bem in meditullio regionis sitam, minoris Asia Episcopi, Cappa- *Locus*
doces, Pontici, Armeni, & Cilices, & Syri facilius conuenire possent. *Concilii.*
Octodecim Episcopi, qui fere omnes & singuli etiam Nicæno Con- *Numerus*
cilio interfuerunt, congregati in causa lapsorum, afflatu Spiritus *Episcopo-*
sancti edocti, illud idem constituerunt, quod sub Deciana perfec- *rum.*
tione Romæ Cornelius, Carthagine Cyprianus, in Ponto Grego-
rius, & demum sub Diocletiani tyrannide Petrus Alexandrinus E-
piscopus in Ægypto, Episcopi Hispaniæ Eliberi, vnanimi con- *Quid hoc*
sensu, quantumuis loco ac tempore separati fuerint, pie ac sancte *Concilio*
decreuerunt; ne scilicet quisquam lapsorum ad Ecclesiæ commu- *statutū sit.*
nionem admittatur, qui non ante pœnitentiam delicto conuenien-
tem egerit, & pro crimine debite satisfecerit. In quem finem vi-
ginti quatuor Canones ediderunt, vnde quam quisque pœnitentiam *Quot Ca-*
agere debeat, facile cognoscere potest. Duos reliquos, qui ad *nonnes sta-*
finem adiecti sunt, verisimilius est a Damaso Pontifice, non a Pa- *tuti.*
tribus huius Concilii constitutos esse. Extat autem Canonum tri-
plex editio, quarum primam, quæ est Dionysii Exigui, iure meri-
toque sequimur. Hoc Concilium a Nicæna Synodo vniuersali ap- *Concilium*
probatum esse, constat Act. 4. Concilii Florentini. *approbatū*
est.

Ancyra autem, teste Plinio lib. 5. capite vltimo, dicta est ab an-
coris nauium captarum a Mithridate, quas Ptolemæus Ægypti rex
suppetias Galatis, seu Gallogræcis miserat, cuius meminit Ptole-
mæus lib. 5. cap. 4. Concilium Ancyranum celebratum in ciuitate

Ancyra in provincia Galatiæ, antiquius est Nicæno.

Tempus habitus Concilii.

^b *Tempore Siluestri.*] Anno pontificatus Siluestri primo, Constantini imperatoris nono, qui est Christi nati 314. Hoc anno paulo post festum Paschæ, hanc sacram Synodum celebratam esse, ita probatur. Anno 316. in persecutione Licinii tunc cœpta, Basilius Amasenus Episcopus, quem huic Concilio interfuisse subscriptio indicat, martyrium subiit. Initio anni 314. Maximinus, pestis Ecclesiæ, pestifero morbo, vt scribit Eusebius, extinctus est. Vt causam lapsum celeritate indigentem vltra annum, in sequentem annum 315. Patres sanctissimi distulerint, verisimile non est.

Can. 1. Semel lapsi a munere clericali abstinere debent, etiã si deinceps in persecutione fidem professi fuerint.

^c *Presbyteros.*] Hoc idem tempore Decianæ persecutionis constitutum fuisse, constat ex Cypriano de lapsis, vbi dicit; Ecclesiam tanto candore conspicuos ministros suos esse voluisse, vbi licet hostem priore victoria elatum, secundo certamine superassent, ac proinde labe negationis se emaculassent, non tamen idoneos amplius existimauerit, qui sacris functionibus ministrarent. Vide Baron. ann. 314. num. 81.

Can. 4. Catechumeni cur audientes dicti?

^d *Visum est anno audire.*] Id est, catechumenos; qui ad prædicationem euangelii audiendam admissi, dum Missa fidelium & publicæ orationes incipiebantur, ab Ecclesia expellebantur.

Tribus annis subferri.] Pœnitentiæ nimirum; quam dum agerent, instar catechumenorum, a precibus publicis & Eucharistiæ perceptione excluderentur.

Quid sit communicare in oratione?

^e *Orationi duobus annis.*] Qui iniunctam pœnitentiam peregerant, ad publicas quidem preces, non autem ad corporis & sanguinis Christi sumptionem admittebantur, donec reliquum tempus pœnitentiæ absoluisent. Et quod est hoc loco *communicare in oratione*, hoc idem significant verba quæ frequenter sequentibus Canonibus vsurpantur, *communicare sine oblatione*.

Quid communicate sine oblatione.

Perfectio gratiæ & plena communicatio hic quid significant?

^f *Perfectum.*] Sumptio corporis & sanguinis Christi, in huius Concilii Canonibus quibusdam, perfectio gratiæ; in quibusdam plena communicatio appellatur. Vnde, qui peracta pœnitentia, vel ad perfectiorem gratiam, vel ad communicandum cum oblatione admittuntur; iidem non tantum ad publicas preces, verumetiam ad participationem sacramentalem corporis & sanguinis Christi in Ecclesia recipiuntur: vt dum ceteris fidelibus nihil minus consequuntur, ad perfectam gratiam, plenamque communionem se admissos ipsi intelligant. Baron. ann. præd. num. 87.

Can. 5. Paschatis dies cur magnus dies appellatus sit?

^g *Visum est ad magnum.*] Id est, sanctum Pascha; quo die cum Dominus resurgendo nobis vitam reparauerit, adeoque maximum beneficium contulerit, in maximi beneficii memoriam ac gratiarum actionem, a Patribus huius Concilii magnus dies merito est appellatus, quem Apostolus in Apocal. Ignatius aliique plures Dominicum appellauerunt.

^h *Sine oblatione communicare.*] Id est, ad communicandum dumtaxat in orationibus publicis, non ad sacramentum corporis & sanguinis Domini participandum, admittere placuit. Pro eodem enim

ANNO CHRISTI 314. *communicare cum oratione, & communicare sine oblatione, hic accipi, supra diximus.*

ⁱ *An unumquemque.*] Hinc patet a Patribus huius Concilii eodem significatu vsurpari hæc : *communicare cum oblatione : ad perfectiorem gratiam peruenire : perfecte recipi, &, perfectionem consequi.* Qui enim post expletum pœnitentiæ tempus ad corporis & sanguinis Domini, quod perfectionis gratia siue plena communio dicebatur, sumptionem & participationem admittebantur, perfecte recipi dicebantur. Vide ea quæ supra diximus ad Can. 4. verbis, *ad perfectiorem gratiam.*

Can. 6.
Communi-
care cum
oblatione,
quid signi-
ficet?

^k *Quicumque Diaconi.*] Quod Apostolica lege non sacerdotes tantum, sed etiam diaconi absque vxore cælibem vitam ducere ab exordio nascentis Ecclesiæ obligati fuerint, hic Canon post alios Apostolorum & Elibertini Concilii plures, solidissime confirmat. Quod vero Patres Concilii permiserint vt diaconi illi, qui cum ordinarentur inuiti, contestatique fuissent se non posse continentes viuere, post sacrum diaconatus ordinem susceptum, vxorem ducant; non aliter sane concessum est, quam quod a sacri muneris exercitio abstinentes, non amplius cum sacris ministris, sed cum populo extra cancellos laica communione communicarent. Quod expressius in secunda, quam in reliquis duabus editionibus, hic asseritur. Baron. ann. 314. num. 88. Vide eundem ann. 58. num. 21.

Can. 9.
Calibatus
clericorum
iure Apo-
stolico in-
troducitur.

^l *Qui in clero sunt.*] Hoc Canone quo in ordinem bigamorum rediguntur illi qui virginitatem seruare promiserunt, & votum irritum fecerunt, confirmantur ea quæ diximus supra in Notis ad Canones Apostolorum.

Canon 13.
Violatores
voti castita-
tis si matri-
monium
contrahant,
bigami sunt
interpreta-
tione.

^m *Nomina Episcoporum qui ad*] Hi qui subscripserunt, fere omnes Concilio Nicæno interfuerunt. Vitalis Antiochenus, eo quod primo loco positus sit, Concilium hoc indixisse videtur. Agricolaus Eusebii Cæsarensis antecessor fuit. Marcellus Ancyranus Episcopus, postquam aduersus Arium in magno Concilio egregie operam nauasset, ab Arianis magnopere exagitatus, ab Orientalibus Sabellianismo notatus, a Iulio Romano Pontifice, & a Concilio Sardicensi absolutus, vixit ad annum Domini 376. qui est Valentiniani & Valentis annus imperii decimus. Epiphan. hæresi 48. & 77. Lupus Tarfensis Episcopus inter egregios Catholicæ fidei propugnatores ab Athanasio lib. 1. contra Arianos recensetur. Basilius Episcopus Amasenus sub Licinio Christianorum persecutore, anno Christi 316. illustre martyrium subiit. Huius præd. loco Athanasius magna cum gloria & honore propugnatae fidei meminit. Eustolius Nicomedienfis Episcopus Anthimi illius successor, quem Galerius ob Christi fidem necauerat atque igni tradiderat. Heraclius Zele-nensis maioris Armeniæ Episcopus. Narcissus Neroniadis postea defecit ad Arianos. Leontius Cæsareæ Cappadociæ Episcopus est ille insignis, qui veniens ad Nicænum Concilium, Nazianzum cum peruenisset, inuisit & baptizauit Gregorium patrem Gregorii Nazianzeni. Qui hic Longinus dicitur, inter coryphæos orthodoxæ

Episcopi fe-
re omnes
hic positi
Nicæno
subscripse-
runt.

fidei Nicæne ab Athanasio numeratur, & ab eodem Longianus nominatur.

ANNO CHRISTI 314

Duo posteriora Capitula huius Synodi surreptitia sūt.

Capitula duo Ancyrani Concilii.] Hanc appendicem duorum Capitulorum ad Synodum Ancyranam, neque Cresconiana, neque alia editio habet: ideoque huic Synodo perperam adscribuntur, quæ Damaso potius attribuenda esse, infra suo loco patebit. Baron. anno prædicto, num. 89.

NEOCÆSAREENSE CONCILIVM,

SVB SILVESTRO, IN QVO XIV. CANONES EDITI.

Probatum a Leone IV. dist. 20. cap. de libellis.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΝ ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑΙ

σωελεθόντων αγίων κ̅ μακαρίων πατέρων οἱ ἄνευ δούτεροι μὲν εἰσι τῶν ἐν Αἰκύνῃ, τῶν δὲ ἐν Νικαίᾳ προσηγυέστεροι· διὰ τὴν σεβασμιότητα προέταχται αὐτῶν ἐν Νικαίᾳ.

*al. αὐτῶν

CANONES SS. ET BEATORVM PATRVM, qui conuenerunt Neocæsarea: qui quidem posteriores sunt Ancyrani, priores vero Nicæni, sed propter dignitatem Nicæni eisdem præponuntur.

GENTIANO HERVETO INTERPRETE.

I.

α'.

PRESBYTER si vxorem duxerit, ordine suo moueatur. Si autem fornicatus fuerit, vel adulterium commiserit, penitus extrudatur, & ad poenitentiam deducatur.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ εἰὰν γῆμη, τῆς πάξεως αὐτὸν μεταίθεται· εἰὰν δὲ πορνείῃ ἢ μοιχεύσει, ἐξωθεῖται αὐτὸν τέλεον, καὶ ἀγεσται αὐτὸν εἰς μετανοίαν.

II.

β'.

Femina si duobus fratribus nupserit, extrudatur vsque ad mortem. Sed in morte, propter humanitatem, si dixerit, quod vbi conualuerit soluet matrimonium, habebit poenitentiam. Sed si mortua fuerit mulier existens, vel eius maritus, in tali coniugio, difficilis est poenitentia.

Γυνὴ εἰὰν γῆμη δύο ἀδελφοῖς, ἐξωθεῖται μέλει θανάτου· πληὺ ἐν θανάτῳ, διὰ τὴν φιλαδελφίαν, ἐπιπόσει, ὡς ὑγάσασα λύσει τὸ γάμον, εἴξει τὴν μετανοίαν. Εἰὰν δὲ πελευθῆσῃ ἢ ζωὴ ἐν ποιούτῳ γάμῳ οὔσα, ἥτοι ὁ ἀνὴρ, δυσχερὴς τῷ μείναντι ἢ μετανοία.

γ'. Πέ-